

BOLUM (32) *sb n indecl*

bolum (18), **bolus** (7), *bolum a. bolus* (7); *bolum BielKom, RejZwierc*; *bolum* : *bolus FalZioł* (16 : 7).

Teksty nie oznaczają ó; prawdopodobnie o jasne.

indecl sg G (12), *A* (5), *I* (6) *bolum*. ◊ (*lat*) *sg N bolus* (7). ◊ *Abl bolo* (2). *W zestawieniu »bolum Armenum« I sg: z bolum Armenum* (4), *z bolum Armeno* (2) *FalZioł* (4 : 2).

Sł stp, Cn, Linde brak.

lek. Terra sigillata (*Cord, Rost*), *bolus Armenus* (*Rost*), *terra Lemnia* (*Cord*); *glinka zabarwiona nieznaczną domieszką tlenku żelaza na kolor czerwony, nazywana bolus Armenus o ile pochodziła z Armenii, o ile z wyspy Lemnos — terra sigillata [Rubryka, ziemia abo farba czerwona cudzoziemska — optima Sinopica, quae vel bolus Armenia est, vel ei quid vicinum ... ἡ βῶλος Ἀρμενία ... bolus Armenia ... ex Lemno... affertur, a vera bolo Armenia parum differens Cn]* (32) : *ty rzeczy do nich wliń/ to iest gumi/ dragant/ bolum/ á tak będzie mać FalZioł I 71c; áptekarz da bolum świeżego BielKom C8.*

Zestawienie: »bolum Armenum; bolus Armenus; bolum Armenum a. bolus Armenus« (16 : 7 : 7): *vwarzywłzy ten krwawnik z babką á zbolum armeno á zbiałkiem/ prziołż to na żiwot temu kto ma tę czirwoną niemocz FalZioł I 20d; A BOLus armenus iesth iakoby glinka/ z Armenijey nalepłzy [...] Ma zaciłkhaiącą mocz/ oziąbiającą FalZioł III 36a; Też Bolus armenus (iest ziemia czyrwona w ayteczce [!]) z winem wodą roztworzonym pity/ naprzeciw morowego powietrza febram/ iest dofiwadczone lekarzłtwo FalZioł V 90 (29); A ktho słychał zá starych wiekow Kánkry/ Kárbunkuły [...] álbo także w lekarłtwiech bolum armenum/ ira pigra/ terra figillata RejZwierc 60; [BOLVS ARMENVVS, Lapis Armenus, Lutum Armenum, terra Armenica. Silnych błędów około tego Bolum Armenum náczyniono. Abowiém Aptékárze przedaią glinkę twardą/ iáko kámieñ/ którą w Niemcéch w górze zbiéráią/ zá Ormieński Bolum, która glinka iest Bolus Armenus, iáko muchá ptak [...] przywożą drudzy Bolum Armenum, które iest iáko gałki/ á pieczęć ná nim wybito: to téz nie iest Bolus Armenus, iest ziemiá Lemnia/ którą w Lemnie wyłpie/ zbiéráią [...] nie przychodzi do Włóch prawdziwé Bolum Armenum, á iestli tám nieprzychodzi/ tedy nigdy do nas. UrzędowHerb 404.]*

Synonimy: »czerwona ziemia«, »ormieńska glinka«, rubryka.

AKtt